

Ifjúság kutatás

Fókuszcsoport - vezérfonal

Általános, bevezető blokk

belépés ideje:
0

kilépés ideje: 3 perc

A CSOPORT ELŐTT TÉRJ KI AZ ALÁBBIAKRA!

Téma ismertetése, a fókuszcsoport célja

- Az interjú rögzítése – diktafon, kutatók fogják visszahallgatni.
- A felvétel teljesen anonim.

Fontos tisztázandó kérdések:

- Nincsenek jó és rossz válaszok, vélemények, minket minden érdekel.
- Nem egymás meggyőzése a cél, az a jó, ha minél többféle vélemény előjön.
- Ne vágjunk egymás szavába, mert utólag a visszahallgatásnál ez komoly probléma.
- A beszélgetésről hangfelvétel készül, amely a kutatás során kerül majd felhasználásra, kizárólag elemzési céllal, harmadik félnek, megrendelőnek nem adjuk át.
- Halkítsuk le a telefonokat vagy tegyük repülő üzemmódba a beszélgetés alatt!
- A beszélgetés során, amennyiben nem okoz gondot, tegezve szólítanék meg mindenkit!

Beleegyező nyilatkozat: A beszélgetést a további elemzés miatt rögzítjük. Az elemzésünk során az egyes személyek teljes névtelenségét biztosítjuk. A felvételt harmadik személynek nem adjuk át. Részvételekkel kijelentitek, hogy az adatai kezelésére és az azzal kapcsolatos jogaira vonatkozóan a megfelelő tájékoztatást megkaptátok. Továbbá tudomásul veszitek, hogy a most felsoroltak megtagadása esetén nem vehettek részt a kutatásban.

Szeretném megkérni, hogy mindenki egy „igen”-nel vagy egy „nem”-mel jelezze, hogy hozzájárul-e az előbbieken felolvasottakhoz. Köszönöm!

1. Bevezetés –

hossza: 7 perc

kilépés ideje: 10 perc

BEMUTATKOZÁS

- Arra kérek titeket, hogy mutatkozzatok be röviden: hány évesek vagytok, mi a foglalkozásotok, mi a családi állapototok és mivel foglalkoztok szívesen szabadidőtökben?
- Hol laktok jelenleg?

ASSZOCIÁCIÓK

- Kezdeként egy rövid asszociációs játékra invitállak titeket! Néhány kifejezést fogok mondani és arra kérnélek titeket, hogy írástok le, hogy mik jutnak róluk eszetekbe? Lehetnek ezek pozitív vagy negatív érzések, tapasztalatok vagy akár jövőbeli elképzelések, de akár rajzolhattok is.
 - Haza
 - Magyar
 - Magyarország
 - Erdély / Felvidék / Délvidék / Kárpátalja [CSAK AZT, AHOL A CSOPORT KÉSZÜL]
 - Identitás – ehhez kérjük, hogy 3 dolgot mondjatok!

2. Családi háttér és neveltetés

hossza: 10
perc

kilépés ideje: 25 perc

- Mennyire erős a családotokban a magyar identitás jelenléte!
 - Hogyan jelent meg a magyarságtudat a neveltetéseitekben? Mennyire közvetítették felétek ezt a szüleitek?
 - Milyen módon? Miben nyilvánult meg?
 - Nagyszüleitek? Egyéb rokonok, barátok?
 - Mikor éreztétek / tudtátok meg először, hogy magyarok vagytok, és hogy nemzetiségetek eltér a többségi társadalomtól?
- Mennyire törekedett a családotok a magyar hagyományok megőrzésére?
 - Milyen magyarságra vonatkozó hagyományokat őriztetek meg kifejezetten családon belül?
 - Van ezek között vagy ezeken túl olyan, amiket ti is átadnátok majd a gyermekiteknek?
 - *Ha nincs:* Mi ennek az oka?
 - Mennyire érzitek fontosnak, hogy gyermekeitek (ha vannak/lesznek) megtanulják a magyar nyelvet?

3. Magyar identitás és nyelv

hossza: 20
perc

kilépés ideje: 45 perc

- Alapvetően milyen nemzetiségűnek valljátok magatokat?
 - *Ha más nemzetiségűnek is vallják magukat:*
 - Ha százalékosan kellene meghatároznotok, akkor hogyan oszlik meg a magyar és a másik nemzeti identitásotok?
 - Milyen szituációkban erősebb a magyar identitásotok?
 - Milyen szituációban erősebb a másik nemzeti identitásotok?
- Mikor éreztétek először, hogy magyarok vagytok?
 - Mit jelent számotokra magyarnak lenni?
 - Mitől/miért jó magyarnak lenni / magyarként élni?
 - Mitől/miért nem jó magyarnak lenni / magyarként élni?
 - Szerintetek hogyan lehetne ezen változtatni?

- Kik tudnának ezen változtatni?
 - Ti tudnátok ezen változtatni?
- Mi szükséges ahhoz, hogy valaki magyar legyen / vki magát magyarnak tekintse / tekinthesse? Miért pont ez?
 - *Ha nem említik:* Fontos/ elég az, hogy:
 - Magyarországon éljen / magyar állampolgársága legyen?
 - Ismerje a magyar nyelvet, kultúrát?
 - Ha nem beszél magyarul, de magyarnak vallja magát?
 - Magyar legyen legalább az egyik szülőjének nyelve?
 - Magyar legyen mindkét szülőjének nyelve?
 - Magyarnak / magyar nemzethez tartozónak vallja magát?
 - Magyar iskolába járjon
 - Magyar közösség (szervezet) tagja legyen
 - Jellemzően hol használjátok / tudjátok használni a magyar nyelvet?
 - Van olyan helyzet, ahol nem szívesen szólaltok meg magyarul?
 - Beszélitek a többségi társadalom nyelvét?
 - *Ha igen:* Mikor, hogy tanultátok meg? Mennyire volt nehéz feladat?
 - Milyen helyzetekben használjátok?
 - Milyen nyelven tájékozódtok az aktuális hírekről?
 - Milyen nyelven olvastok könyveket?
 - Van-e különbség abban, hogy miket olvastok magyarul és miket más nyelven? (*pl. szakmai anyagot többségi nyelven, irodalmat magyarul*)
 - *Ha olvasnak magyarul:* Magyar írótól, költőtől mennyire gyakran olvastok?
 - *Ha nem olvasnak magyarul:* Mi ennek az oka?
 - Milyen nyelven néztek filmeket, sorozatokat?
 - Milyen nyelvre van állítva a számítógépek operációs rendszere (*pl. a Windows*)
 - Milyen nyelvre van állítva a mobiltelefonotok?

4. Magyarországgal való kapcsolat

hossza: 10
perc

kilépés ideje: 55 perc

- Más itt magyarnak lenni, mint Magyarországon? Miért? Miben?
 - Miben jobb? És amiben rosszabb?
- Magyarországon más „külhoni” magyarnak lenni, mint magyarországi magyarnak?
 - Miben nyilvánult ez meg?

- Milyen érzéseket vált ki belőletek, ha a „külhoni magyar” fogalmat használják rátok vonatkoztatva?
- Volt már, hogy leszlovákoztak / -románoztak / -szerbeztak / -ukránoztak benneteket Magyarországon?
 - Mi történt?
- Kiknek szurkoltok egy magyar-szlovák / -román / -szerb / -ukrán meccsen?
 - Függs a sportágtól?
 - És ha egy magyarországi csapat játszik egy külföldi ellen?
 - És ha egy szlovák / román / szerb / ukrán csapat játszik egy külföldi ellen?
- Amikor vásárolni mentek szempont-e, hogy az áru:
 - magyar legyen
 - hogy itt készüljön (Erdélyben, Felvidéken, Vajdaságban, Kárpátalján)
 - hogy itt készüljön (Erdélyben, Felvidéken, Vajdaságban, Kárpátalján)
 - hogy ahol vásároltok magyarul is meg tudjátok ezt tenni

5. Tanulmányok és munkahely

hossza: 10
perc

kilépés ideje: 65 perc

- *Aki volt bölcsődés, óvodás:* Milyen nyelven végeztétek a bölcsődét, óvodát?
- És az általános és középiskolát?
 - *Aki végez / végzett további képzés:* A középiskola utáni szakképzést vagy felsőfokú képzést?
- *Ha jártak magyar nyelvűbe:* Hogyan hatott ez a magyarságotokra?
 - Milyen előnyei voltak?
 - Milyen hátrányai voltak?
 - Milyen szerepet játszott a magyarságotok erősítésében?
- *Ha jártak többségi nyelvű intézménybe:* Milyen volt a többségi társadalom nyelvén tanulni?
 - Milyen előnyei voltak?
 - Milyen hátrányai voltak?
 - Ért titeket hátrányos megkülönböztetés a magyarságotok miatt?
 - Hogyan kezeltétek ezt a helyzetet?
- *Akik már dolgoznak / dolgoztak:* Milyen nyelven beszéltek a munkahelyeteken?
 - *Ha magyarul:* Mennyire volt könnyű olyan munkahelyet találnotok, ahol magyar nyelven folyik a munkavégzés?
 - Mennyire volt fontos nektek, hogy magyar nyelven dolgozhassatok?
 - Mennyi magyar személy van a munkahelyeteken?
 - Mennyi többségi társadalmi személy van a munkahelyeteken?
 - Velük milyen a kapcsolatotok?
 - *Ha a többségi társadalom nyelvén:*
 - Milyen érzés nektek a többségi társadalom nyelvén dolgozni?

- Okoz-e ez bennetek bármilyen ellenérzést?
- Milyen arányban vannak a munkahelyeteken magyarok?
- Ért titeket hátrányos megkülönböztetés a magyarságotok miatt?
 - Hogyan kezeltétek ezt a helyzetet?
- Szeretnétek a későbbiekben magyar nyelvű munkahelyen dolgozni?

6. Magyarság erősítése

hossza: 5 perc

kilépés ideje: 90 perc

- Szerintetek mennyire erős a magyarságtudat a külhoni magyar fiatalok körében?
 - Miért?
- Szerintetek szükséges a magyarságtudat erősítése a külhoni magyarok körében?
 - Miért?
- Magyarország mit tudna tenni annak érdekében, hogy erősebb legyen a határon túli fiatalok magyarságtudata?
 - Milyen jelenleg is működő programokat ismertek?
 - Vettetek részt valaha ilyen programon, rendezvényen?
 - *Ha igen:* Milyen tapasztalatotok volt vele?
 - Milyen más jövőben megvalósítandó programra lenne még szükség szerintetek?
 - Mondjatok minél konkrétabb ötleteket! Ti milyen programoknak örülnétek még, ha megvalósulnának?

7. Közösséghez tartozás és magyarság

hossza: 10 perc

kilépés ideje: 85 perc

- Mennyire érhetőek el lakóhelyetek környékén magyar nyelvű közösségek?
 - Milyenek ezek a közösségek?
- Mikor mentetek először magyar közösség által szervezett programra?
 - Kinek a hatására döntöttetek úgy, hogy elmentek?
 - Mi motivált titeket abban, hogy részt vegyetek rajtuk?
 - Miért szerettek ezekre járni?
 - Mit ad a magyarságotokhoz?
- Ti magatok tagjai vagytok valamilyen magyar közösségnek?
 - *Ha igen:* Milyen jellegű magyar közösségnek vagytok tagjai?
 - Formális? (pl. civil szervezet)
 - Informális? (pl. jogilag nem bejegyzett társaság)
 - Miket szoktatok közösen csinálni?
 - Milyen korosztály van jelen ebben a közösségben?
 - Milyen gyakran vesztek részt ennek a közösségnek a programjain?
 - Hogyan hatott ez a részvétel a magyarsághoz való kapcsolatokra?

- Tapasztalatok bármilyen elvárás a környezetetek részéről arra vonatkozóan, hogy csatlakozzatok valamilyen magyar közösséghez?
- Szerintetek hogyan lehetne jobban bevonni a fiatalokat magyar közösségek életébe?
 - Fontos egyáltalán, hogy a fiatalok tagjai legyenek magyar közösségeknek?

8. Asszimiláció

hossza: 5 perc kilépés ideje: 90 perc

- Kérlek, FORDÍTSÁTOK MEG A LAPOT és bontsátok 5 felé pl. 5 oszlop kialakításával
 - Az 1. oszlopba írd, mi az, ami elősegíti az asszimilációt
 - A 2. oszlopba azt, hogy mi szükséges / kell hozzá
 - A 3. oszlopba, hogy mi az, ami gátolhatja az asszimilációt
 - A 4. oszlopba azt, hogy mi szükséges / kell hozzá
 - Az 5. oszlopba, hogy hogyan lehetne megakadályozni

Segítség a moderátornak:

1	2	3	4	5
elősegíti az asszimilációt	mi szükséges / kell hozzá	mi az, ami gátolhatja az asszimilációt	mi szükséges / kell hozzá	hogyan lehetne megakadályozni az asszimilációt?
<i>Bármennyi szempontot írhattok</i>				

- **AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKKEL SEGÍTSD A FELADATOT, HA SPONTÁN NEM MEGY**
 - Milyen tényezők hatnak abba az irányba, hogy valaki eltagadja, megtagadja elhagyja a magyarságát?
 - Mi motiválhatja erre azokat, akik beolvadnak a többségi társadalomba?
 - Mi történik azzal, aki elhagyja magyarságát?
 - Milyen tényezők segítik a magyar identitás megtartását?

Ha vége a feladatnak:

- Milyen szervezetek segítik a magyar identitás megtartását?
 - Ezek közül melyek magyarországiak, melyek itteniek?
 - Milyen civil szervezetek, politikai erők, mely egyházak? Mi/ki más még?
 - Mi az iskola szerepe ebben?
 - Mi a család szerepe ebben?
 - Mi az egyház szerepe ebben?
 - A magyar (kettős) állampolgárság fontos ehhez? Miért?

- Vannak-e és mely szervezetek, amelyek gyengítik a magyar identitás megtartását, és inkább az a céljuk, hogy a magyarság (vagy kisebbségi létben élő bármely nemzetiség) beolvadjon a román társadalomba?
 - Milyen civil szervezetek, politikai erők, mely egyházak? Mi/ki más még?
 - Vannak ilyen szervezetek Magyarországon? Melyek? Miért?

- Szerintetek 50 év múlva élnek majd még itt magyarok?
 - *Ha igen:* milyen nyelven fognak beszélni egymással? (Nem tartanak az elvándorlástól / asszimilációtól? Mennyien lesznek: ugyanennyien, többen, kevesebben?)
 - *Ha nem:* miért nem?

- Végül mit gondoltok a többségi-magyar nemzetiségi vegyes házasságokról?
 - Szerintetek miért köt valaki vegyes házasságot?
 - Ti kötnétek vegyes házasságot?
 - *Ha igen:* A számotokra fontos személyek mit szólnának?
 - Mik a vegyes házasságnak az előnyei és hátrányai?
- Összességében, a vegyes házasságot inkább hátrányosnak vagy inkább előnyösnek ítéletek meg?

Van-e esetleg, ami kimaradt, de szerintetek fontos lehet?

MODERÁTOR: Zárd le a beszélgetést és köszönd meg a részvételt.